

Reittejä Raisiossa

Raisiossa riittää kuljettavaa ja koettavaa. Merkittyjä reittejä on ristiin ja rastiin: maalta merelle sekä korpimetsistä kaupunkiin. Tartu karttaan, lähde löytöretkelle!

Kerttulan luontopolku

Tervetuloa Kerttulan luontopolkuihin!

Kerttulan alue on Raision kauneimpiin kohteisiin kuuluva luontopolkujen verkosto, joka tarjoaa mahdollisuuden nauttia luonnosta ja kokea upeita näkymiä Raision rannikolta. Polku on pituus 2,3 km ja kestää noin 45 minuuttia. Alueella on runsaasti erilaisia kasveja ja eläimiä, jotka ovat tervetulleita tutustumaan. Polku on suunniteltu niin, että se on helppo käsitellä myös vammaisilla ja ikäerolla. Polku on suunniteltu niin, että se on helppo käsitellä myös vammaisilla ja ikäerolla.

Kullaanpolku

Kullaanpolku on osa Kullaan luontopolkua. Polku on pituus 2,3 km ja kestää noin 45 minuuttia. Alueella on runsaasti erilaisia kasveja ja eläimiä, jotka ovat tervetulleita tutustumaan. Polku on suunniteltu niin, että se on helppo käsitellä myös vammaisilla ja ikäerolla. Polku on suunniteltu niin, että se on helppo käsitellä myös vammaisilla ja ikäerolla.

Pähkinäpolku

Tervetuloa Pähkinäpolkuun!

Pähkinäpolku on Raision kauneimpiin kohteisiin kuuluva luontopolkujen verkosto, joka tarjoaa mahdollisuuden nauttia luonnosta ja kokea upeita näkymiä Raision rannikolta. Polku on pituus 2,3 km ja kestää noin 45 minuuttia. Alueella on runsaasti erilaisia kasveja ja eläimiä, jotka ovat tervetulleita tutustumaan. Polku on suunniteltu niin, että se on helppo käsitellä myös vammaisilla ja ikäerolla. Polku on suunniteltu niin, että se on helppo käsitellä myös vammaisilla ja ikäerolla.

Uikkupolku

Tervetuloa Uikkupolkuun!

Uikkupolku on Raision kauneimpiin kohteisiin kuuluva luontopolkujen verkosto, joka tarjoaa mahdollisuuden nauttia luonnosta ja kokea upeita näkymiä Raision rannikolta. Polku on pituus 2,3 km ja kestää noin 45 minuuttia. Alueella on runsaasti erilaisia kasveja ja eläimiä, jotka ovat tervetulleita tutustumaan. Polku on suunniteltu niin, että se on helppo käsitellä myös vammaisilla ja ikäerolla. Polku on suunniteltu niin, että se on helppo käsitellä myös vammaisilla ja ikäerolla.

Vaskipolku

Tervetuloa Vaskipolkuun!

Vaskipolku on Raision kauneimpiin kohteisiin kuuluva luontopolkujen verkosto, joka tarjoaa mahdollisuuden nauttia luonnosta ja kokea upeita näkymiä Raision rannikolta. Polku on pituus 2,3 km ja kestää noin 45 minuuttia. Alueella on runsaasti erilaisia kasveja ja eläimiä, jotka ovat tervetulleita tutustumaan. Polku on suunniteltu niin, että se on helppo käsitellä myös vammaisilla ja ikäerolla. Polku on suunniteltu niin, että se on helppo käsitellä myös vammaisilla ja ikäerolla.

Timalipolku

Tervetuloa Timalipolkuun!

Timalipolku on Raision kauneimpiin kohteisiin kuuluva luontopolkujen verkosto, joka tarjoaa mahdollisuuden nauttia luonnosta ja kokea upeita näkymiä Raision rannikolta. Polku on pituus 2,3 km ja kestää noin 45 minuuttia. Alueella on runsaasti erilaisia kasveja ja eläimiä, jotka ovat tervetulleita tutustumaan. Polku on suunniteltu niin, että se on helppo käsitellä myös vammaisilla ja ikäerolla. Polku on suunniteltu niin, että se on helppo käsitellä myös vammaisilla ja ikäerolla.

RAISION RAITTI ja JOKIRAITTI

Raision raitti ja jokiraitti on Raision kauneimpiin kohteisiin kuuluva luontopolkujen verkosto, joka tarjoaa mahdollisuuden nauttia luonnosta ja kokea upeita näkymiä Raision rannikolta. Polku on pituus 2,3 km ja kestää noin 45 minuuttia. Alueella on runsaasti erilaisia kasveja ja eläimiä, jotka ovat tervetulleita tutustumaan. Polku on suunniteltu niin, että se on helppo käsitellä myös vammaisilla ja ikäerolla. Polku on suunniteltu niin, että se on helppo käsitellä myös vammaisilla ja ikäerolla.

Mistä aloitetaan, Pätkä?

Kerttulan luontopolku

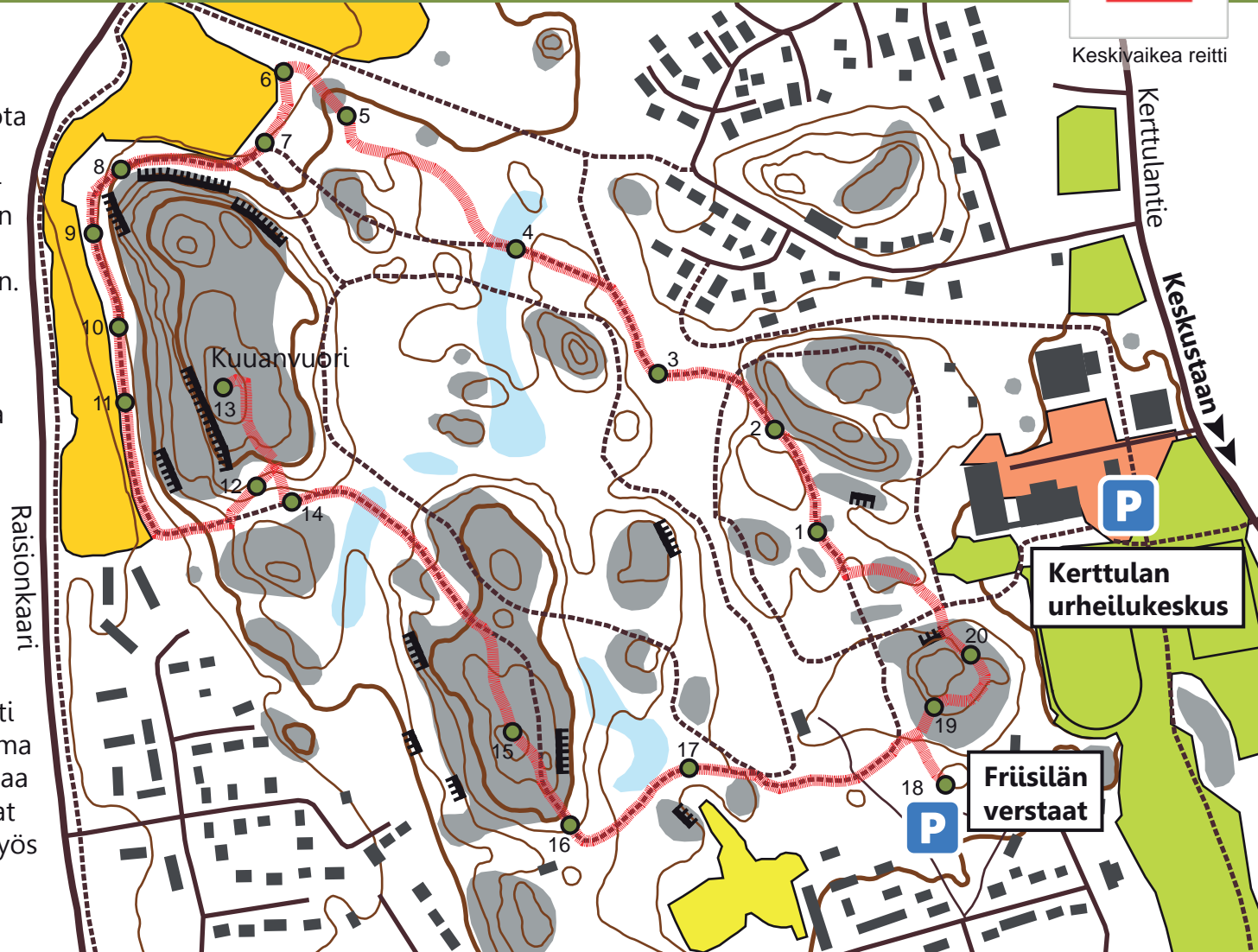
Keskivaikea reitti

Tervetuloa Kerttulan luontopolulle!

Kivenheiton päässä Raision keskustasta voit samota kuin sankemilla sydänmailla ikään. Kerttulan luontopolku huikaisevine maisemineen ja kaksine-kymmenine tietotauluineen tarjoaa mahdollisuuden yhtä hyvin luonnossa oppimiseen, kiireettömään kuljeskeluun kuin marja- tai ruokasieniretkelyynkin.

Autollinen pääsee parhaiten polunsyryään kiinni Kerttulan urheilukeskukselta tai Friisilän verstaailta. Jalkaisin alueelle löytää helposti myös lännestä ja pohjoisesta. 3,3 km pituinen reitti on merkitty vastapäivään keltaisin maalitäplin ja risteyksissä viittaopastein. Monien risteävien polkujen takia ainakin ensikertalaiselle on vaivattominta pitäytyä merkityssä kulkusuunnassa.

Luontopolku esittelee metsäluonnon perusteita tukevin tietopaketein. Tutuksi tulevat tärkeimmät metsäpuulajit, eläinasukit sekä luonnossa jatkuvasti käynnissä oleva muutos - sekä ihmisten aiheuttama että meistä riippumaton. Kuanvuorelle kipuava saa vaivan palkaksi katsellakseen kaupungin avarimmat maisemat. Samaisella paikalla sijaitsi aikoinaan myös Krimin sodan aikainen lennätinasema.

Kuvat: Luontotietoimisto

Uikkupolku

Helppo reitti

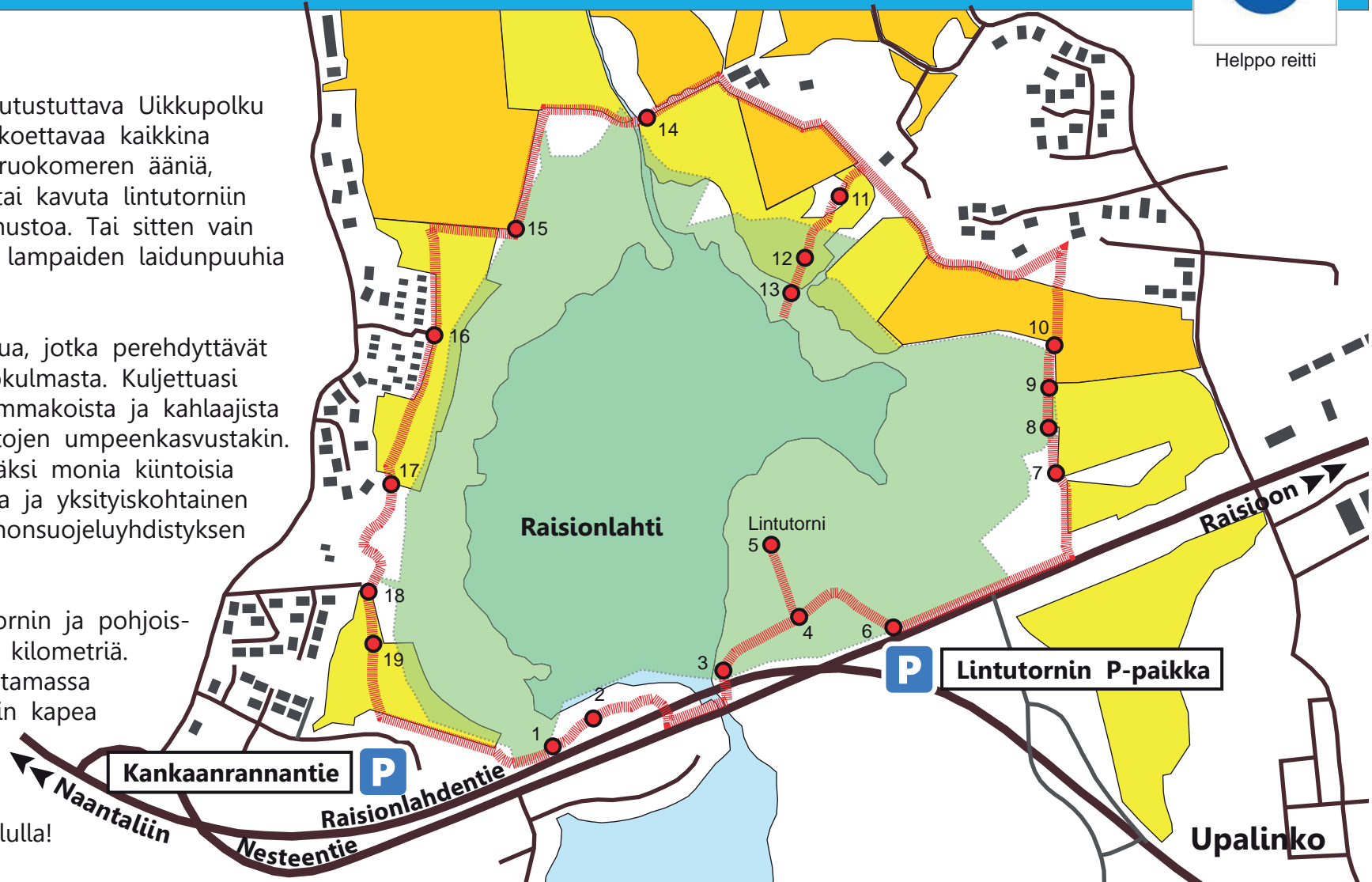
Tervetuloa Uikkupolulle!

Raisionlahden rantamaisemiin tutustuttava Uikkupolku tarjoaa nähtävää, kuultavaa ja koettavaa kaikkina vuodenaikoina. Voit kuunnella ruokomeren ääniä, tutkailla vesirajan kasvilajistoa tai kavuta lintutorniin kiikaroimaan alueen rikasta linnustoa. Tai sitten vain istua penkillä eväitä syöden ja lampaiden laidunpuuhia seurailen.

Uikkupolun varrella on 19 taulua, jotka perehdyttävät alueen luontoon monesta näkökulmasta. Kuljettuasi polun tiedät enemmän niin sammakoista ja kahlaajista kuin hajakuormituksesta ja rantojen umpeenkasvustakin. Matkan varrella on taulujen lisäksi monia kiintoisia pienkohteita, joista löytyy kartta ja yksityiskohtainen kuvaus Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistyksen verkkosivuilta.

Uikkupolun pituus ilman lintutornin ja pohjoisrannan pistopolkua on nelisen kilometriä. Tienhaaroissa on kulkua helpottamassa viitoitus. Polku on toisin paikoin kapea ja soveltuu siten vain jalkaisin kuljettavaksi.

Avartavia luontohetkiä Uikkupolulla!

Kuvat: Luontotoimisto 1, 2, 4;
Matti Suopajärvi 3

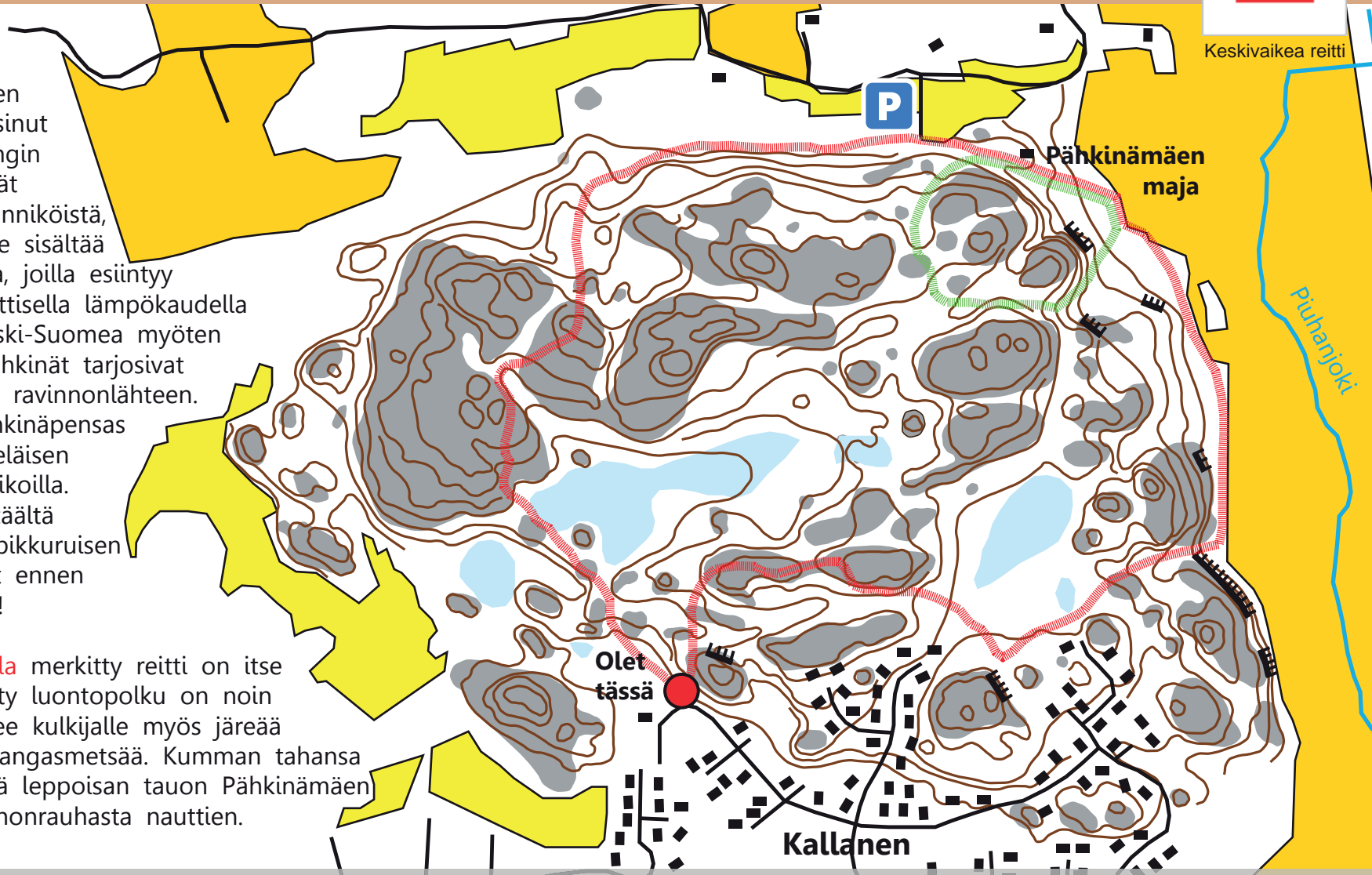

Pähkinäpolku

Tervetuloa Pähkinäpolulle!

Pähkinäpolku on 3km mittainen retkeilyreitti, joka tutustuttaa sinut luontokeitaaseen aivan kaupungin kainalossa. Pähkinämäen metsät muodostuvat pääosin kalliomänniköistä, mutta nimensä mukaisesti alue sisältää myös rehevämpiä lehtolaikkuja, joilla esiintyy pähkinäpensasta. Laji oli atlanttisella lämpökaudella 8500 - 5700 vuotta sitten Keski-Suomea myöten yltyleinen ja sen maukkaat pähkinät tarjosivat kivikautisille asukkaille tärkeän ravinnonlähteen. Loiston päivien jäätyä taa pähkinäpensas esiintyy enää vähäväkisenä eteläisen Suomen rehevimmillä kasvupaikoilla. Kun syyskuun loppu koittaa, täältä saatat hyvällä onnella löytää pikkuruisen pähkinän - jos nimittäin ehdit ennen närhiä, oravia, myyriä ja hiiriä!

Kartalla ja maastossa **punaisella** merkitty reitti on itse Pähkinäpolku. **Vihreällä** merkitty luontopolku on noin kilometrin mittainen ja esittelee kulkijalle myös järeää kuusikkoa kasvavaa tuoretta kangasmetsää. Kumman tahansa kierroksen lomassa voit viettää leppoisan tauon Pähkinämäen majalla eväitä syöden ja luonnonrauhasta nauttien. Hauskaa retkeä!

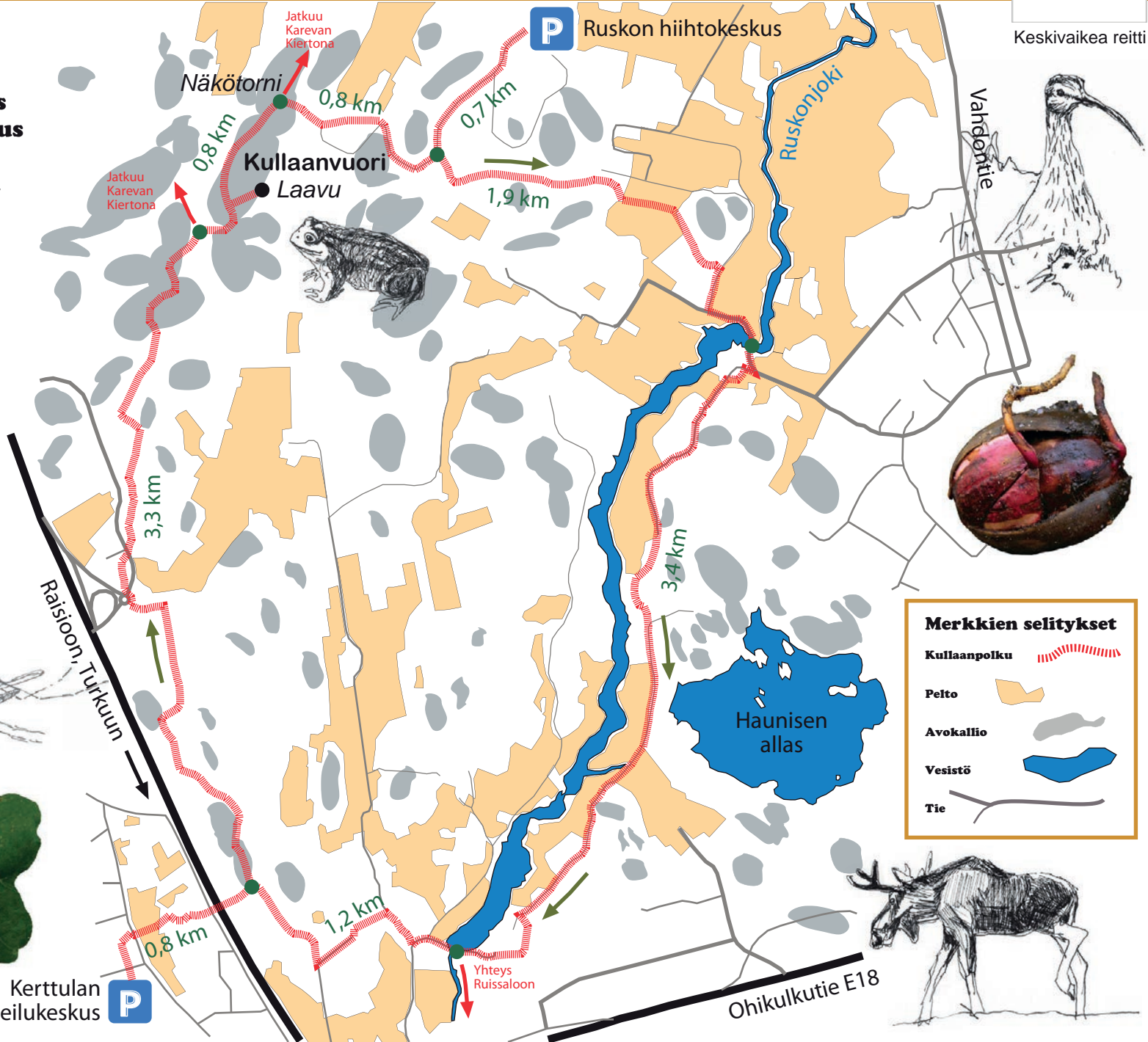

Kullaanpolku

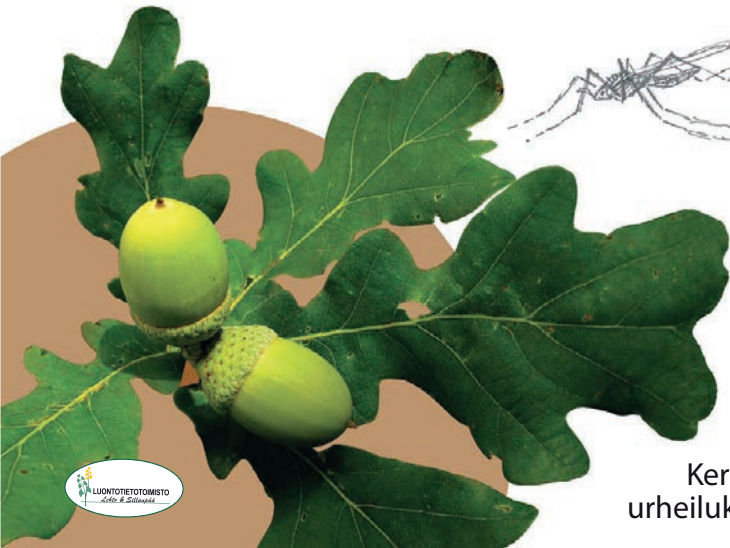
Keski-Vaikea reitti

- Kullaanpolku on osa Kuhankuonon retkeilyreitistöä. Lähtöpisteinä reitille toimivat Ruskon hiihtokeskus pohjoisessa ja Kerttulan urheilukeskus etelässä.
- Ympyräreitti on noin 11,5 kilometriä pitkä. Polku on pääpiirteissään helppokulkuinen; Kullaanvuorella, reitin ylimmässä pisteessä, nouseaan kuitenkin 70,9 m korkeuteen.
- Kulkemiseen taukoineen kannattaa varata aikaa 4-6 tuntia.
- Kullaanvuorella on laavu nuotiopaikkoineen sekä puusee.
- Reitti on merkitty myötöpäivään viittaopastein sekä **oranssin nauhoin**, joissa on Kuhankuonon reitistön logo sinisellä.
- Irtaantuvasta yhteysreitistä on merkinä valkoinen logo .
- Tervetuloa Kullaanpolulle!

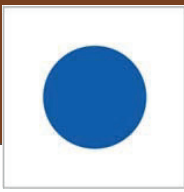
Merkkien selitykset

Kullaanpolku	
Pelto	
Avokallio	
Vesistö	
Tie	

Vaskipolku

Helppo reitti

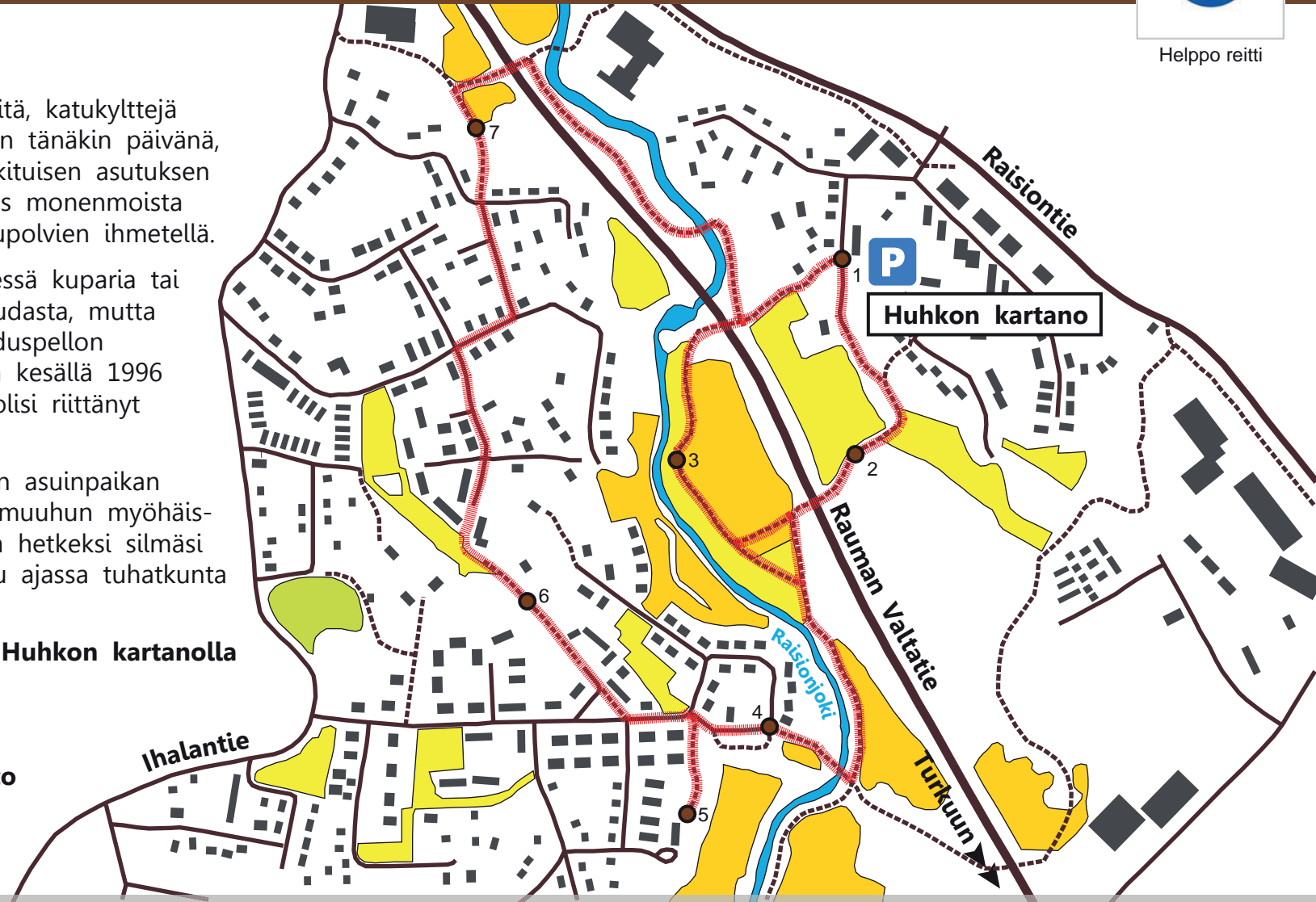
Tervetuloa Vaskipolulle!

Elettiinpä ennenkin - ennen asfalttiteitä, katukylttejä ja omakotitaloja pihakeinuineen. Kuten tänäkin päivänä, Raisionjokivarsi oli jo viikinkiajalla vakituisen asutuksen tyyssija. Ja missä asutusta, siellä myös monenmoista jälkeä ja arvoitusta myöhempien sukupolvien ihmetellä.

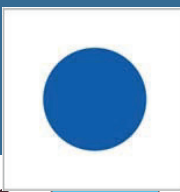
Vaski tarkoitti vanhassa suomen kielessä kuparia tai pronssia. Työkalut ja aseet tehtiin raudasta, mutta korujen materiaali oli vaski. Mullin eduspellon rautakautiselta asuinpaikalta löydettiin kesällä 1996 16 kiloa painava kupariharkko, joka olisi riittänyt neljänsadan korun valmistamiseen.

Mullin 980 - 1220 jKr käytössä olleen asuinpaikan lisäksi Vaskipolku tutustuttaa viiteen muuhun myöhäisrautakautiseen nähtävyyteen. Ummista hetkeksi silmäsi ja korvasi nykyajan melskeeltä ja astu ajassa tuhatkunta vuotta taaksepäin, Vaskipolulla!

1. Vaskipolulle opastava infotaulu Huhkon kartanolla
2. Huhkonkallion polttokalmisto
3. Ihalan Linnasmäki
4. Mullin eduspellon asuinpaikka
5. Ihalan koulumäen ruumiskalmisto
6. Siirin polttokenttäkalmisto
7. Papinkallion muinaismuistoalue

Timalipolku

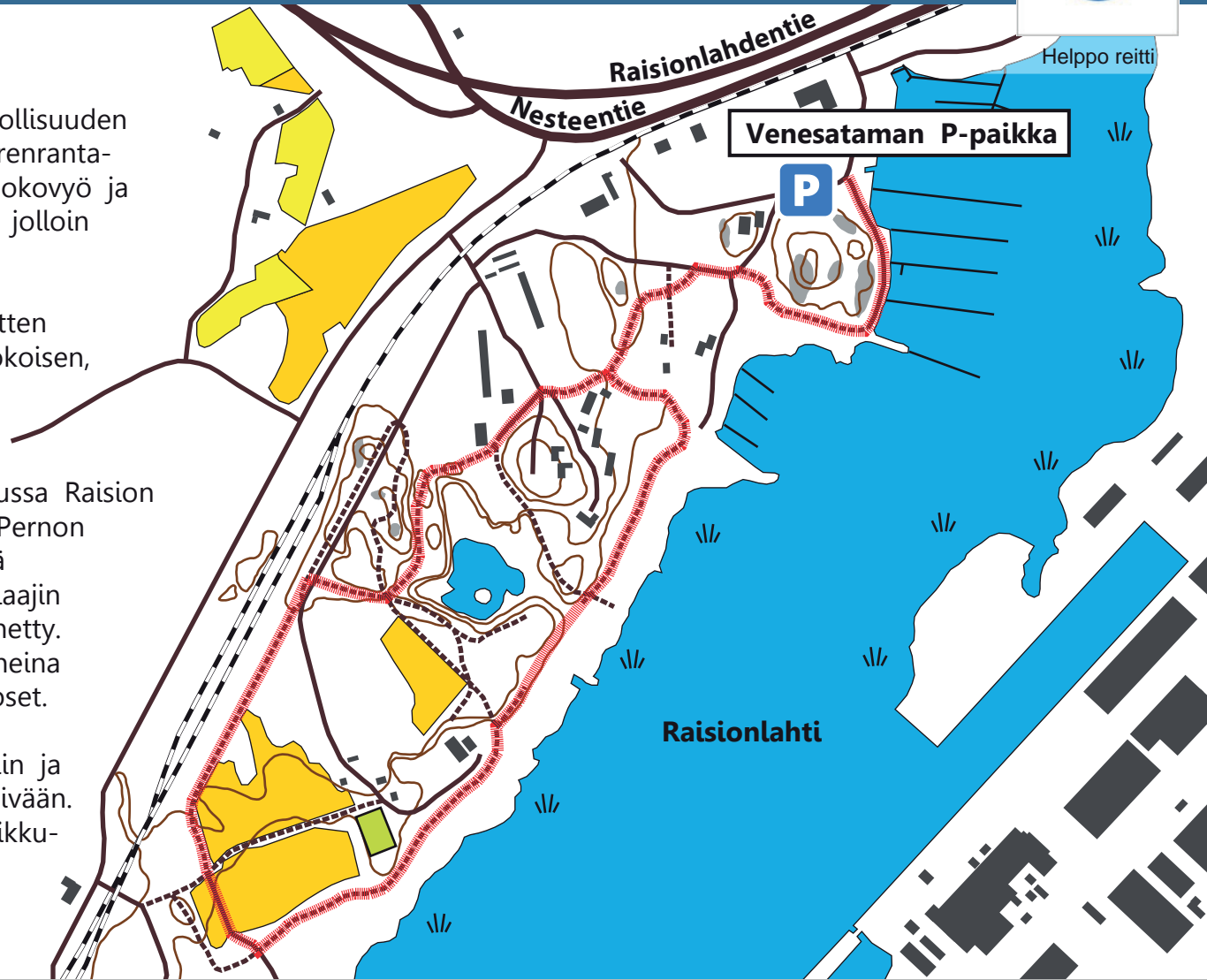
Tervetuloa Timalipolulle!

Timalipolku tarjoaa kaupunkialueella harvinaisen mahdollisuuden retkeillä luonnontilansa melko hyvin säilyttäneessä merenranta-maisemassa. Maan ja veden rajapintaa suojaa tiheä ruokovyö ja rehevät jalopuiden reunustamat alueet kertovat ajasta, jolloin rannat olivat vielä ruissalomaista lehtoa.

Polku lainaa nimensä vasta muutama vuosikymmen sitten maahamme levinneeltä viiksitimalilta. Tämän tiaisen kokoisen, eksoottisen näköisen siipiveikon voikin hyvällä onnella yhyttää ruovikon laitamilta touhuamasta.

Ihmisenkin kädenjälkeä on nähtävillä. Polku ohittaa alussa Raision vierasvenesataman ja lahden toisella puolella kohoaa Pernon telakan nosturi, Saaristomerelle asti maamerkestä käyvä "Maailmankahva". Polun vaiheilla on sijainnut Raision laajin soraesiintymä, jota vuosien saatossa on myös hyödynnetty. Nykyisellään sorankäytön jäljet näkyvät umpeen kasvaneina kuoppina, jotka tuovat mieleen itsensä jääkauden tekoset.

Timalipolku on merkitty maastoon punaisiin merkkitäplin ja risteyskohdissa opasviitoin. Opastussuunta on myötäpäivään. 3,8 km pituinen reitti kulkee pitkin metsäpolkuja ja pikkuteitä ja on helppokulkuinen. Märmissä kohdissa saattavat silti kumisaappaat olla ajoittain tarpeen.

KÄVELE RAISIO

Raision raitti

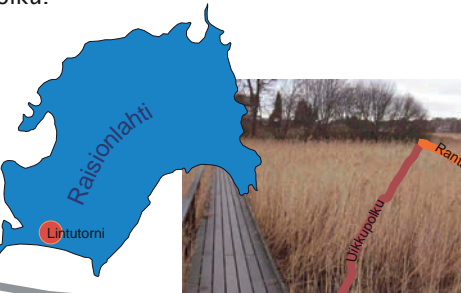
8,4 km, täältä Krookilasta Raisionlahden ruovikkoa sivuten torille ja kalliometsäharjanteita takaisin kaupungin keskustaan. Oranssit nuoliopasteet estävät eksymästä, ja viitat risteyksissä kertovat jäljellä olevan matkan. Pääosin kevyen liikenteen väylinä Raision raitti on helppokulkuinen säällä kuin säällä. Tummennetuilla reitinosilla alustana on kuitenkin polkupohja tai kuorikate.

Jokiraitti

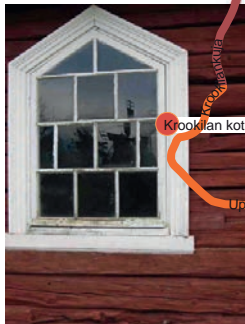
5,7 km, täältä Kerttulasta vesilaitoksen sillalle, sieltä jokivarsta pitkin kirkolle ja keskustan kautta takaisin jokivarren tummemmalla osuudella kuljetaan maastossa, muuten alustana on asfatti tai sepelipolku.

Olet täällä

Raisiolaisten lintujen takuvarma tapaamispaikka on tietenkin Raisionlahti. Matala avovesi ja laajat ruovikot ovat useille harvinaisillekin lajeille vastustamattoman ihana asuinsija. Tarkkailua helpottaa lintutorni.

Krookila on käsite. Valkoisia ikkunapuitteita ja punamultaa. Mustunutta hirttä ja kiireetöntä talonpoikaistunnelmaa.

Raisio oli alunperin unelias maalaistajama, jonka kehityksen vehnämyly mullisti.

Suureksi risteykseksikin aikanaan nimetty Raisio on määrätietoisesti uudistanut keskustaansa. Valon aukiolla loistavat tähdet pilvisenäkin iltona.

Raisiota hallitaan yhdestä maan komeimmista kaupungintaloista käsin.

Läpi urbaanin maalaismaiseman mutkittellee Raisionjoki vehreine ja rehevine rantoineen.

Jättiläisten kaupunki Raisiossa riittää katsottavaa niin alkusaakalle kuin muuallakin tulleille. Meriakselireitistön käveltyäsi tiedät jo paljon enemmän. Kävele raisio.

Kirkko on Raisiota vanhimpiin. 1300-luvun alussa rakennettu harmaakivikirkko seisoo lykevästi keskellä kaupunkia ja keskustelelee sopuisasti uudemman arkkitehtuurin kanssa.

Ei Raisio ole vain teollisuutta, kauppaa tai liikennettä. Raisio on myös ihmisiä. Ja ihmisten viihtyvyyttä, jossa kulttuurilla on merkittävä osa.

Raision KAUPUNKI